

Sygn. akt I ACa 769/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Teresa Rak
Sędziowie:	SSA Maria Kus-Trybek SSA Sławomir Jamróg (spr.)
Protokolant:	st. prot. sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2013 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko J. C.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 12 marca 2013 r. sygn. akt I C 1387/12

1. **oddala apelację;**

2. **przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie na rzecz adw. P. C. z Kancelarii Adwokackiej w K. kwotę 3.321 zł (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden złotych) w tym 621 zł podatku Vat, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powód A. S. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od J. C. kwoty 85.000zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu żądania powód wskazał, że pozwany nie dopełnił obowiązków przy prowadzeniu sprawy II K 178/07 przed Sądem Rejonowym w Wadowicach, w której doszło do wydania fałszywej opinii przez biegłego B. B. . Nieprawidłowe prowadzenie sprawy, działanie na niekorzyść powoda skutkowało skazaniem powoda i pozwany winien zrekompensować krzywdę powoda z tym związaną jak też naprawić szkodę. Ponadto uzupełniając podstawę faktyczną powództwa powód wskazał, że miał się zwrócić do pozwanego o prowadzenie sprawy o zadośćuczynienie i odszkodowanie przeciwko Skarbowi Państwa w związku z wydaniem

falszywej, bezprawnej opinii. Wobec braku informacji w tym przedmiocie ze strony pozwanego powód czuje się oszukany i z tego tytułu domaga się zadośćuczynienia.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zaprzeczył twierdzeniom pozwu. Wyjaśnił, iż został ustanowiony pełnomocnikiem powoda w sprawie przeciwko biegłemu sądowemu B. B. o ochronę dóbr osobistych i o zapłatę. Powód był informowany o jego czynnościach. Natomiast na rozprawie w dniu 14 grudnia 2011 roku osobiście cofnął ten pozew, przed podjęciem takiej decyzji został prawidłowo poinformowany przez pozwanego o jej skutkach. Zaprzeczył by został ustanowiony pełnomocnikiem do prowadzenia innej sprawy. Pozwany zwrócił uwagę, że powód nie precyzuje na czym jego zaniechanie miałyby polegać i jaki jest związek przyczynowy pomiędzy działaniem pozwanego, a doznaną przez powoda krzywdą.

Wyrokiem z dnia 12 marca 2013r. sygn. akt I C 1387/13 Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił powództwo. Sąd I instancji uznał za niesporne, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Wadowicach Wydziału II karnego z dnia 12 maja 2008 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II K 178/07, powód został uznany winnym popełnienia wskazanych w wyroku czynów i skazany na karę łączną w wymiarze 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie zawieszono warunkowo na okres próby wynoszący 5 lat oraz orzeczono wobec niego inne środki. Wyrokiem z dnia 2 października 2008 r. do sygn. IV Ka 945/08 Sąd Okręgowy w Krakowie apelację oddalił. W toku postępowania przygotowawczego, poprzedzającego powyższe postępowanie sądowe, zasięgnięto opinii biegłego sądowego B. B.. Z opinii tej (z dnia 24 lutego 2007 r.) wynikało, że obrażenia stwierdzone u pokrzywdzonego D. G. w postaci wielomiejscowych stłuczeń, stłuczenia kręgosłupa szyjnego, siniaków podskórnych i obrzęków pourazowych, naruszają czynności narządu ciała na czas poniżej 7 dni.

W dniu 10 maja 2011 r. na wniosek zarejestrowany pod sygn. I Co 186/11 Sąd Okręgowy w Krakowie ustanowił dla powoda pełnomocnika z urzędu w sprawie, którą ten zamierzał wytoczyć przeciwko biegłemu sądowemu B. B. o ochronę dóbr osobistych i zapłatę, w związku z wydaniem przez niego opinii z dnia 24 lutego 2007 r. W wykonaniu tego postanowienia Zarządzeniem Dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w K. z dnia 20 maja 2011r. adwokat J. C. został ustanowiony pełnomocnikiem z urzędu dla A. S. w tej sprawie. W dniu 23 września 2011 r. pozwany wniósł imieniem A. S. do Sądu Okręgowego w Krakowie Wydział I Cywilny pozew przeciwko B. B. o nakazanie pozwanemu złożenia przed Sądem ustnych przeprosin powoda i zapłatę kwoty 650.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, wynikającą z wywołania u powoda rozstroju zdrowia (sygn. sprawy I C 1795/11). Przed wniesieniem pozwu powód został poinformowany przez pozwanego o treści pozwu i planowanej dacie złożenia do sądu i nie zgłaszał żadnych uwag, co odnotowano w notatce pozwanego sporządzonej w dniu 22 września 2011 r., podpisanej osobiście przez powoda. Na rozprawie w dniu 14 grudnia 2011 r. stawił się powód wraz z adwokatem J. C. oraz pozwany B. B.. Po kilkuminutowej przerwie w rozprawie powód cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. Sąd wydał postanowienie o umorzeniu postępowania. Powód obecny przy ogłaszaniu przedmiotowego orzeczenia nie zgłaszał żadnych uwag, co do jego treści. Następnie w dniu 16 stycznia 2012 r. A. S. złożył w Sądzie Okręgowym w Krakowie wniosek o przydzieleniu mu adwokata z urzędu w sprawie I C 1795/11 celem sporządzenia odwołania do sądu II instancji. Pismem z dnia 23 stycznia 2012 r. Sąd poinformował powoda, iż przedmiotowa sprawa o w/w sygnaturze została zakończona prawomocnym postanowieniem w przedmiocie umorzenia postępowania oraz o pozostawieniu jego wniosku bez biegu.

Sąd Okręgowy uznał za niecelowe badanie czy toczyło się inne postępowanie cywilne o odszkodowanie z udziałem pozwanego jako pełnomocnika. Mając na uwadze przytoczone okoliczności Sąd Okręgowy uznał, iż powództwo A. S. jako bezzasadne. Powód nie przedstawił bowiem dowodów na poparcie swoich twierdzeń, zaś stan faktyczny sprawy nie pozwalał na stwierdzenie, iż pozwany J. C., działając jako pełnomocnik z urzędu powoda w sprawie I C 1795/11 dopuścił się jakichkolwiek zaniechań, które mogłyby skutkować powstaniem po stronie jego klienta szkody. Z akt sprawy I C 1795/11 jednoznacznie wynika, iż pozwany jako pełnomocnik powoda wniósł w jego imieniu do sądu pozew o treści wcześniej z nim ustalonej. Pozew ten był podtrzymany na rozprawie przez adwokata, jednakże na skutek stanowiska powoda został cofnięty wraz z zrzeczeniem się roszczenia, co musiało skutkować umorzeniem

postępowania. Zachowanie pozwanego nie naruszała żadnych norm, nadto powód również nie wykazał, jaki jest związek przyczynowy pomiędzy tym zachowaniem, a doznaną przez niego rzekomą krzywdą.

Sąd Okręgowy pkt II Sąd przyznał adwokatowi P. C. kwotę 3.600 zł plus 23% podatku VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu

Od powyższego wyroku apelację wniósł powód zaskarżając go w całości oraz zarzucając obrazę przepisów prawa procesowego, a to art. 212 k.p.c. w zw. z art. 217 k.p.c. w zw. z art. 227 kpc polegającą na nieustaleniu między stronami kwestii spornych, niedoprowadzeniu powoda na termin rozprawy w celu informacyjnego rozpytania o podstawę faktyczną dochodzonego roszczenia, nieprzeprowadzeniu postępowaniu dowodowego w całości w szczególności poprzez pominięcie wniosku o przesłuchanie stron, co doprowadziło do błędnego przyjęcia przez Sąd I instancji, że powód w zakresie wniesionego powództwa i formułowanej podstawy faktycznej domagał się od pozwanego zadośćuczynienia w związku z postępowaniem w sprawie I C 1795/11, w której pozwany reprezentował powoda jako ustanowiony pełnomocnik z urzędu, podczas gdy w istocie powód jako podstawę dochodzonego roszczenia wskazywał zaniechanie pozwanego w postaci niewszczęcia postępowania przeciwko Skarbowi Państwa a więc w oderwaniu od powyżej wskazanego postępowania; nadto zarzucono błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że powód w zakresie wniesionego powództwa domagał się zadośćuczynienia w związku z toczącym się postępowaniem o sygn. akt I C 1795/11. Apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie oraz zasądzenie na rzecz pełnomocnika powoda kosztów nieopłaconej w całości pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu przed Sądem II instancji.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej. Podniósł, iż z pism powoda jednoznacznie wynika podstawa powództwa, wobec czego zbędne było jego wysłuchanie informacyjne, nadto był on reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika. Dowód z przesłuchania stron jest możliwy jedynie po wyczerpaniu środków dowodowych, gdy istotne fakty nie zostały jeszcze wyjaśnione co w sprawie nie miało miejsca. Dodał, iż prowadził jedną sprawę powoda, nie deklarował nigdy, że wytoczy powództwo przeciwko Skarbowi Państwa, jednocześnie nigdy nie został wyznaczony przez Dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej do reprezentowania powoda w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zaskarżony wyrok zasługuje w całości na aprobatę Sądu drugiej instancji choć trzeba zwrócić uwagę, że obok powołanych przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego mogących teoretycznie stanowić podstawę prawną dochodzonego roszczenia w niniejszej sprawie trzeba dodatkowo powołać także art. 72§2 k.c. i art. 471 k.c. Powód sformułował podstawę faktyczną w sposób wystarczający dla wyrokowania a przytoczone wyżej okoliczności były wystarczające dla podjęcia rozstrzygnięcia. Na powodzie ciążył obowiązek wykazania wskazanej przez niego podstawy faktycznej dochodzonego roszczenia, w tym zaoferowania dowodów na poparcie twierdzeń, że skutkiem działań czy zaniechań pozwanego doszło do uszczerbku majątkowego lub niemajątkowego wymagającego rekompensaty, z czego powód w żadnym stopniu nie wywiązał się. Nie sposób się zgodzić z apelującym, iż brak przeprowadzenia wysłuchania informacyjnego powoda w zakresie podstaw faktycznych i prawnych powództwa stanowił uchybienie procesowe tym bardziej, że nawet w apelacji nie wskazano jakie dodatkowe informacje miałyby wpływać z takiego wysłuchania. Ponadto wysłuchanie informacyjne nie było konieczne w sytuacji, gdy powód miał profesjonalnego pełnomocnika (zob. postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2012r. sygn. akt I UK 289/11, LEX nr 1215783). Ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika w niniejszym postępowaniu było gwarancją zapewnienia powodowi obrony jego praw oraz zagwarantowania na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego prawidłowego określenia podstawy faktycznej i prawnej powództwa. Podstawę tę pełnomocnik uzupełnił w piśmie z dnia 24 grudnia 2012 r. k-32 Z pozwu oraz pism uzupełniających, jednoznacznie wynika czego powód się domagał i na jakiej podstawie. Pełnomocnik powoda podtrzymał jednoznacznie powództwo o zasądzenie zadośćuczynienia za krzywdę wynikającą z uszczerbku na zdrowiu zarówno z zaniechania związanego ze sposobem działania w jego imieniu jak też z zaniechania wszczęcia sprawy o zadośćuczynienie i odszkodowanie. To, że ta podstawa nie została wskazana w taki sposób by wystarczająco powiązać roszczenie z konkretną normą prawną kształtująca podstawę do żądania zadośćuczynienia, nie było przeszkodą do

oddalenia powództwa. Brak też było podstaw do prowadzenia dochodzenia na okoliczność spraw prowadzonych z udziałem pozwanego, szczególnie w aspekcie podnoszonej na etapie apelacji jako wiodącej okoliczności zaniechania wszczęcia sprawy a nie sposobu jej prowadzenia. Powód nie złożył żadnych wniosków dowodowych na okoliczność zlecenia zastępstwa procesowego czy też innego źródła umocowania adwokata J. C. do prowadzenia innej niż prowadzona pod sygnaturą I C 1795/11 sprawy, a to na nim spoczywał ciężar dowodu) wykazania obowiązku działania pozwanego (art. 6 k.c. i 232 k.p.c.), skoro z zaniechań pozwanego A. S. wywodził skutki prawne. Zakres umocowania adwokata wynikał z postanowienia z dnia 10 maja 2011 r. sygn. I Co 186/11, które nie upoważniało pozwanego do reprezentacji w innym postępowaniu niż przeciwko biegłemu. Wykazany sposób prowadzenia sprawy I C 1795/11 przeciwko biegłemu nie wskazuje żadnych zaniechań mogących skutkować odpowiedzialnością kontraktową czy deliktową pozwanego. Sąd nie miał obowiązku działania z urzędu w celu poszukiwania dowodów mających uzasadnić żądanie zasądzenia kwoty 85000zł. Dowód przesłuchania stron ma charakter fakultatywny i jego przeprowadzenie zależy tylko od oceny sądu. Sąd Okręgowy słusznie uznał, iż dowód ten był nieprzydatny dla rozstrzygnięcia i zmierzał do niepotrzebnej przewłoki postępowania, skoro powód w podstawie faktycznej nie przywoływał okoliczności wskazujących nawet na ewentualne powiązanie pomiędzy ewentualnym działaniem czy zaniechaniem pozwanego a naruszeniem konkretnego dobra osobistego i w konsekwencji krzywdy z tym związanej. Samo zaniechanie wniesienia sprawy nawet jeżeli doszło do uzgodnień w tym przedmiocie nie pozostaje w typowym związku z uszczerbkiem na zdrowiu czy też z naruszeniem innych dóbr osobistych i brak jest podstawy prawnej do żądania zadośćuczynienia. Powód nie wykazywał też by udzielał adwokatowi pełnomocnictwa do reprezentacji w innym postępowaniu i by pozwany choćby przez czynności konkludentne miał przyjąć takie zlecenie. Powód nie wskazywał ani na czym polegała jego szkoda majątkowa a dodatkowo ostatecznie podtrzymał jedynie żądanie zadośćuczynienia a nie odszkodowania. Wskazywał natomiast, że doszło do rozstroju jego zdrowia lecz nie zaferował odpowiednich dowodów mogących wykazać ten uszczerbek niemajątkowy. Apelacja powoda jest całkowicie bezzasadna, a uwypuklona w niej podstawa powództwa wskazująca na zaniechanie prowadzenia sprawy jako źródła roszczenia nie znajduje żadnego uzasadnienia. Nie wykazano bowiem żadnego obowiązku działania pozwanego przy wszczęciu innej sprawy cywilnej wynikającego z umowy, ustawy czy też z zasad współżycia społecznego, ani też uszczerbku niemajątkowego oraz adekwatnego powiązania przyczynowo-skutkowego między nimi. Nawet gdyby przyjąć, że zasady podwyższonej staranności profesjonalisty wskazują, że pozwany winien poinformować powoda, że nie przyjmie zlecenia prowadzenia sprawy to takie zachowanie samo w sobie nie rodzi uszczerbku niemajątkowego wymagającego zadośćuczynienia. Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł o oddaleniu apelacji na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi przez adwokata ustanowionego z urzędu orzeczono na podstawie przepisów § 13 ust 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6, § 2 ust. 3, § 19 pkt 1 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013r. poz. 461).